

So sánh	<i>Truyện Kiều</i>	Truyện cổ tích
Giống nhau	<ul style="list-style-type: none"> - Cách kết thúc có hậu : những người tốt được đền bù, được hưởng hạnh phúc, những kẻ ác bị trừng trị. - Thể hiện ước mơ công lí chính nghĩa. 	
Khác nhau	<ul style="list-style-type: none"> - Nhìn hình thức : kết thúc có hậu (Thúy Kiều gặp lại gia đình, người thân sau bao năm lưu lạc). - Thực chất là kết thúc bi kịch : gặp lại Kim Trọng nhưng không gặp lại tình yêu ; "Đem tình cầm sắt đổi ra cầm cờ" (chuyển tình chồng vợ thành tình bè bạn). - Thể hiện cái nhìn hiện thực sâu sắc, tăng sức mạnh lên án, tố cáo cũng như niềm thương cảm. 	<ul style="list-style-type: none"> - Từ hình thức đến nội dung đều là kết thúc có hậu (Thạch Sanh được đền bù, được hưởng hạnh phúc. Mẹ con Lí Thông bị trừng trị,...). - Ước mơ theo quan điểm nhân dân : "Ở hiền gặp lành, ở ác gặp ác".

4. Cần đọc lại phần *Chú thích* (*Ngữ văn 9*, tập một, trang 80) để có lựa chọn đúng.

Truyện Nôm (đặc biệt là *Truyện Kiều*) có chứa đựng yếu tố trữ tình, có những đoạn giàu kịch tính nhưng về cơ bản là thuộc loại hình tự sự. Bằng những hiểu biết về loại hình tự sự mà em đã học, đối chiếu với một truyện Nôm (ví dụ *Truyện Kiều*) để chỉ ra những yếu tố của loại tự sự trong tác phẩm (như có cốt truyện đầy đủ, có nhân vật, có lời trần thuật của người kể,...).

CHỊ EM THUYẾT KIỀU

(Trích *Truyện Kiều*)

ĐỌC – HIỂU VĂN BẢN

Bài tập

1. Câu 1, trang 83, SGK.
2. Qua đoạn trích *Chị em Thuý Kiều*, em có nhận xét gì về nghệ thuật tả người của Nguyễn Du ?

3. Trên cơ sở so sánh đoạn *Chị em Thuý Kiều* (trích *Truyện Kiều* của Nguyễn Du) với đoạn đọc thêm (trích *Kim Vân Kiều truyện* của Thanh Tâm Tài Nhân) trong SGK, em hãy chỉ ra những nét khác nhau trong cách tả người của hai tác giả.

4. Đoạn trích *Chị em Thuý Kiều* thể hiện cảm hứng nhân đạo nào của Nguyễn Du trong *Truyện Kiều*?

- A – Thương cảm trước bi kịch của con người
- B – Lên án tố cáo tội ác những thế lực xấu xa, tàn bạo
- C – Trân trọng, đề cao vẻ đẹp con người
- D – Khát vọng công lí, chính nghĩa

Gợi ý làm bài

1. Đoạn *Chị em Thuý Kiều* có kết cấu :

- Bốn câu đầu : giới thiệu khái quát hai chị em Thuý Kiều.
- Bốn câu tiếp : gợi tả vẻ đẹp Thuý Vân.
- Mười hai câu tiếp : gợi tả vẻ đẹp Thuý Kiều.
- Bốn câu cuối : khái quát chung về cuộc sống của chị em Thuý Kiều.

Kết cấu của đoạn trích cho thấy trình tự miêu tả nhân vật của tác giả :

+ Bốn câu đầu khái quát được vẻ đẹp chung (*mai cốt cách, tuyết tinh thần, mười phân vẹn mười*) và vẻ đẹp riêng (*mỗi người một vẻ*) của từng người. Sau đó tác giả mới đi sâu gợi tả vẻ đẹp của từng nhân vật.

+ Bốn câu tiếp khắc hoạ rõ hơn vẻ đẹp của Thuý Vân, từ khuôn mặt, đôi mày, mái tóc, làn da, nụ cười, giọng nói đều nhằm thể hiện vẻ đẹp đầy đặn, phúc hậu mà quý phái của người thiếu nữ.

Bức chân dung Thuý Vân được gợi tả trước, có tác dụng làm nền để nổi bật lên vẻ đẹp của bức chân dung Thuý Kiều trong mười hai câu thơ tiếp theo.

+ Mười hai câu thơ tiếp khắc hoạ vẻ đẹp Thuý Kiều với cả sắc, tài, tình. Kiều là một tuyệt thế giai nhân "nghiêng nước nghiêng thành". Kiều "sắc sảo" về trí tuệ và "mặn mà" về tâm hồn. Vẻ đẹp ấy thể hiện tập trung ở đôi mắt : "Làn thu thủy nét xuân sơn". Tài năng của Kiều đạt tới mức lí tưởng, gồm cả cầm (đàn), kì (cờ), thi (thơ), hoạ (vẽ).